

Comisiwn Ffiniau
i Gymru

Boundary Commission
for Wales

Comisiwn Ffiniau
i Gymru

Arolwg Etholaethau Seneddol 2023

Adroddiad Cynnydd Cymru - Ionawr 2023

Comisiwn Ffiniau i Gymru

Arolwg Etholaethau Seneddol 2023 Cymru

Adroddiad ar gynnydd yn ystod 2022

Fe'i cyflwynwyd i'r Senedd yn unol ag Adran 3(2C)
Deddf Etholaethau Seneddol 1986, fel y'i diwygiwyd gan
Ddeddf System Bleidleisio Seneddol ac Etholaethau 2011 a Deddf Etholaethau
Seneddol 2020.

© Hawlfraint y Goron 2023

Mae'r cyhoeddiad hwn wedi'i drwyddedu o dan delerau'r Drwydded Llywodraeth Agored, fersiwn 3.0, ac eithrio lle y nodir fel arall. I weld y drwydded hon, ewch i <http://www.nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/version/3> neu ysgrifennwch at y Tîm Polisi Gwybodaeth, yr Archifau Cenedlaethol, Kew, Llundain TW9 4DU, neu anfonwch neges e-bost at: psi@nationalarchives.gsi.gov.uk.

Mae'r cyhoeddiad hwn ar gael yn www.comffin-cymru.gov.uk

Dylai unrhyw ymholiadau ynglŷn â'r cyhoeddiad hwn gael eu hanfon atom yn y cyfeiriad canlynol:

Comisiwn Ffiniau i Gymru
Llawr Gwaelod
Tŷ Hastings
Llys Fitzalan
Caerdydd
CF24 0BL.

E-bost: cffg@ffiniau.cymru

Y Llefarydd
Tŷ'r Cyffredin
Llundain
SW1A 0AA

31 Ionawr 2023

Annwyl Mr Gadeirydd

Cyflwyniad

1. Mae'r adroddiad hwn, fel sy'n ofynnol gan adran 3(2B) Deddf Etholaethau Seneddol 1986 (fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf System Bleidleisio Seneddol ac Etholaethau 2011 a Deddf Etholaethau Seneddol 2020), y cyfeirir ati o hyn ymlaen fel 'y Ddeddf', yn amlinellu'r cynnydd y mae'r Comisiwn Ffiniau i Gymru ("y Comisiwn") wedi'i wneud wrth baratoi'r arolwg o ffiniau sydd i'w gyflwyno cyn 1 Gorffennaf 2023. Fel y gwyddoch, mae adran 3(2C) yn mynnu eich bod yn cyflwyno ein hadroddiad gerbron y Senedd.

Cynnydd hyd yma

2. Er mwyn rhoi cefndir, cyhoeddodd y Comisiwn ei gynigion cychwynnol ar 8 Medi 2021 a chynhaliodd gyfnod ymgynghori 8 wythnos a ddaeth i ben ar 3 Tachwedd 2021. Derbyniodd y Comisiwn 1,211 o gyflwyniadau ysgrifenedig a chyhoeddwyd y rhain ar 17 Rhagfyr 2021.
3. Roedd y Comisiwn wedi bwriadu cynnal ei ail gyfnod ymgynghori o 11 Ionawr 2022 tan 21 Chwefror 2022. Fodd bynnag, oherwydd yr heriau iechyd cyhoeddus parhaus, fe'i gohiriwyd ac fe'i cynhaliwyd o 17 Chwefror 2022 tan 30 Mawrth 2022. Yn ystod y cyfnod ymgynghori hwn, cynhaliodd y Comisiwn bum gwrandawriad cyhoeddus yn Aberystwyth, Bangor, Wrecsam, Abertawe a Chaerdydd. Rhoddwyd tystiolaeth yn y gwrandawriadau cyhoeddus wyneb yn wyneb, ond ffrydiwyd y gwrandawriadau cyhoeddus yn fyw hefyd. Roedd 81 o gyfranogwyr yn y gwrandawriadau cyhoeddus a derbyniodd y Comisiwn 156 o gyflwyniadau ysgrifenedig yn ystod y cyfnod hwn hefyd. Coladwyd, cyfieithwyd a chyhoeddwyd yr holl gyflwyniadau a thrawsgrifiadau o wrandawriadau cyhoeddus ar 22 Mehefin 2022.
4. Roedd y tîm o bedwar Comisiynydd Cynorthwyol a gynhaliodd y gwrandawriadau cyhoeddus yn yr ail gyfnod ymgynghori wedi ystyried yr holl gynrychiolaethau a dderbyniwyd (yn y ddau ymgynghoriad) ac yn y gwrandawriadau cyhoeddus, a gwnaethant gynhyrchu adroddiad argymhellion a gyflwynwyd i'r Comisiwn mewn cyfarfod ym mis Mehefin. Hwyluswyd cynhyrchu adroddiad y Comisiynyddwyr Cynorthwyol a'r cyflwyniad gan Ysgrifenyddiaeth y Comisiwn.
5. Yng ngoleuni'r cynrychiolaethau a dderbyniwyd ynglŷn â'i gynigion cychwynnol, penderfynodd y Comisiwn ddiwygio ei gynigion. Wrth ddatblygu'r cynigion diwygiedig

hyn, ystyriodd y Comisiwn y cynrychiolaethau a'r argymhellion a wnaed gan y Comisiynwyr Cynorthwyol.

6. Yna, lluniodd yr Ysgrifenyddiaeth yr adroddiad yn amlinellu'r Cynigion Diwygiedig, a rhesymau'r Comisiynwyr, cyn iddo gael ei gwblhau'n derfynol a'i gymeradwyo gan y Comisiynwyr. Wedi hynny, cafodd yr adroddiad ei gyfieithu, ei wirio a'i argraffu. Gwnaed trefniadau i'r wefan a'r porth ymgynghori gael eu diweddarau yn unol â hynny.
7. Cyhoeddwyd yr adroddiad Cynigion Diwygiedig ar 19 Hydref 2022. Erbyn diwedd y cyfnod ymgynghori pedair wythnos statudol ar 15 Tachwedd 2022, roedd y Comisiwn wedi derbyn 623 o gyflwyniadau ysgrifenedig.

Camau Nesaf

8. Mae'r cynrychiolaethau a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori ar y Cynigion Diwygiedig wedi cael eu prosesu erbyn hyn, ac mae'r Comisiwn wrthi ar hyn o bryd yn paratoi ei adroddiad Argymhellion Terfynol.
9. Mae'r Comisiwn yn hyderus y bydd mewn sefyllfa i gyflwyno ei adroddiad terfynol cyn y dydiad cau statudol, sef cyn 1 Gorffennaf 2023.

Mrs Ustus Jefford DBE
Dirprwy Gadeirydd

Mr Huw Vaughan Thomas CBE
Comisiynydd

Mr Sam Hartley
Comisiynydd

Mrs Shereen Williams MBE OStJ DL
Ysgrifennydd

**Comisiwn Ffiniau
i Gymru**

**Boundary Commission
for Wales**

Mae'r Comisiwn yn croesawu gohebiaeth, e-byst a galwadau ffôn yn Gymraeg neu Saesneg.
Er mwyn cysylltu gyda'r Comisiwn, ysgrifennwch i:

Comisiwn Ffiniau i Gymru
Llawr Gwaelod, Ty Hastings, Llys Fitzalan
Caerdydd, CF24 0BL

Rhif Ffon: +44 (0)29 20464819
Rhif Ffon: +44 (0)29 21055521
E-bost: bcw@ffiniau.cymru